

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postatakarékpénztári csekkszámja száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 34. szám.

Augusztus hó 25.

FOLYNAK A MAGYAR-ROMÁN TÁRGYALÁSOK

Az olasz hadsereg elfoglalt egy afrikai angol gyarmatot — Németország tengeri zárlat alá vette Angliát

A világ minden nyelvén közmondások, népdalok fejezik ki azt az elemi igazságot, amely szerint „a fák nem nőnek az égig”, mégis égnektörő szálfák összeomlásának krónikája egy a világtörténelem, mint pedig kicsinyben a sok-sok családi krónika. Az ember a maga egyéni életében, érvényesülési törekvéseiben éppen úgy, mint állammá szervezkedetten iparkodik a többi rovására az égig nőni, az egetverő igazságtalanságok sorozata azonban megbosszulja magát és a faóriások, bár éveken, évtizedeken, néha századokon át szívták el a környezet minden életerejét, nyomták el a körülöttük létező akaratát: összeomlanak...

Ez történik napjainkban. A demokratikus-liberális világrend fája századokon át terpeszkedett rá az egész világra és ennek a rendszernek legtipikusabb megnyilatkozása, Anglia szabta meg a földkerekség társadalmi és gazdasági életét. S ime! A páriszkörnyéki békeszerződésekben halálra ítélt nemzetek, Németországgal és a páriszkörnyéki békeszerződésekben kismémmizett Olaszországgal az élükön nem egészen egy esztendő alatt alapjaiban ingatták meg a már-már égig nőtt fát: Nagybritanniát és az általa fémjelzett rendszert. A Brit Szigetország és gyarmatai ellen folyik az irtó háború és az addig készséges segítő társak sorra elvéreztek a nagy számonkérésben. Alig egy esztendő alatt Lengyelország, Norvégia, Belgium, Hollandia, Franciaország kénytelen volt tudatára ébredni annak, hogy többé nem hárihatják el a veszedelmet az általuk addig védett faóriás felől, amely különben az ő életerejük árán is terebélyesedett föléjük és az egész világ fölé.

Ugyanakkor Közép- és Délkelet-Európában is folytatódott az angol-francia torzszülött Csehszlovákia dicstelen kimulásával megkezdődött bomlási folyamat.

„Nagyrománia” az oroszok által elfoglalt Besszarába és

Bukovina után kénytelen Bulgáriának visszaadni Dobruđa nagy részét és — ami kétségtelenül a legfájdalmasabb: — Erdély visszaadásáról kell tárgyalnia.

Az eseményekkel zsufolt hét eseménysorozatából reánk, magyarokra kétségkívül a *Turnu-Severinben* megkezdett tárgyalások birnak a legnagyobb jelentőséggel. Erről a „frontról” a következőket jelenthetjük:

A magyar bizottság a *Zsófia*-gőzösön Hóry András titkos tanácsos, meghatalmazott miniszter vezetésével augusztus 16-án, délelőtt érkezett meg *Turnu-Severinbe*. Délben 12 órakor a bizottság tagjai a Dunaparthoz közel fekvő Kulturpalotába hajtatnak, ahol már várt reájuk a tiztagu román bizottság Pop Valér meghatalmazott miniszter vezetésével. A megnyitó tárgyalás valamivel több, mint félóra hosszat tartott; a magyar delegáció a szokásos formások után átadta a magyar álláspontot magába foglaló javaslatot. A román bizottság átvette a javaslatot és úgy határoztak, hogy a tárgyalásokat augusztus 19-én reggel folytatják. A román bizottság vezetője *Bukarestbe* utazott, a magyar bizottság a *Zsófia*-hajón maradt.

Bukarestben, megérkezése után, augusztus 17-én fogadta Károly király Pop Valért, miután tanácskozott *Gigurtu* miniszterrel és *Manoilescu* külügyminiszterrel. Másnap, augusztus 18-án, hírszerint koronatanács volt, majd Pop Valér kíséretével visszatért *Turnu-Severinbe*, ahol augusztus 19-én folytatták a megbeszéléseket. Ezen a napon két ízben is tanácskozott a két bizottság; majd a második tanácskozás után Hóry András titkos tanácsos *Ujszászy* István vezérkari ezredessel visszautazott *Budapestre*, hogy jelentést tegyen a román javaslatról. Pop Valér pedig *Bukarestbe* utazott. A delegációk tagjai *Turnu-Severinben* maradtak. A

két delegáció vezetői abban állapodtak meg, hogy a tárgyalások folytatásának idejét később, kormányaikkal történt tanácskozás után határozzák meg.

Hóry András augusztus 20-án délután érkezett *Budapestre*, ahol *Ujszászy* István vezérkari ezredessel nyomban felkereste Csáky István gróf külügyminisztert, majd a jelentést meghallgatta Teleki Pál gróf miniszterelnök is.

Augusztus 21-én újból tanácskozott a magyar bizottság vezetője a miniszterelnökkel és a külügyminiszterrel. Teleki Pál gróf miniszterelnök és Csáky István gróf külügyminiszter egyébként az időszerű ügyekről augusztus hó 21-én tájékoztatták a Főméltóságú Urat. A magyar bizottság vezetője augusztus 23-án reggel utazik *Turnu-Severinbe*, hogy átadja a románoknak a kormány részletes válasz-jegyzékét...

Az egész világot újraformáló, a tengelyhatalmak és Anglia közt folyó háború eseményei megszorozták azokat a kudarcokat, amelyeket Anglia az utóbbi hónapokban elszenvedni kényszerült. Mindaddig, amíg Anglia helyett az immár elvérzett szövetségesek, a félrevezetett kisállamok és a sokáig hűséges cinkostárs, Franciaország hadakoztak, Angliát csak súlyos erkölcsi veszteségek és csapások érték. A nem is olyan régen még rettegett világbirodalom azonban utóbb — különösen az elmúlt héten — kénytelen volt alaposan belekanalazni a saját főztjébe: augusztus 16-ára már *London környékét*, sőt magát az angol fővárost súlyos repülőmadások érték; a német bombavetők áttörték a léggömb-zárat, amelyben majdnem annyira bizott Albion népe, mint a flottában... A légelhárítás, a nagyon dicséret angol repülőgépek tehetetleneknek bizonyultak a német támadással szemben. A németek

egyébként augusztus 8—18-ika között 732 angol gépet semmisített meg.

A másik érzékeny katonai veszteség az olaszok részéről, Afrikában érte Angliát, amely kénytelen volt feladni Brit-Szomáli földet.

Ezzel Anglia Vörös-tengeri helyzete is érzékeny csapást szenvedett.

A baj azonban csöstell jön, ahogyan mondani szokták. Angliának ezen a két csapáson kívül még néhányban volt része az elmúlt héten. Így többek között Németország bejelentette a legteljesebb tengeri zárlatot Anglia ellen, amelynek élelmezése ilyenformán egészen kérdésessé válik. Az olaszok egyidejűleg bejelentették, hogy az angol gyarmatokat helyezi zárlat alá. Anglia, a „tengerek ura” immár a tengerek üldözöttjévé lett...

Ha mindehhez hozzászámítjuk még azt, hogy Németország Svájc után közölte az angolokkal, milyen a német ejtőernyősök ruházata és felszerelése, — amit úgy is lehet érteni, hogy közel az idő, amikor az ejtőernyősök megjelennek Angliában, — elképzelhetjük az angolok lelkiállapotát, amikor meghallgatták Churchill miniszterelnök beszédét, amelyben arról számolt be, hogy „sikertelen kiűriteni Brit-Szomáli-földet...”

A hét krónikájához tartozik még, hogy

a Crajovában folyó bolgár-román tárgyalások hír szerint Dél-Dobruđa átengedésének elvi elhatározására vezettek

és már csak a részletkérdések megbeszélése van hátra; továbbá az, hogy — valószínűleg angol bajkeverési szándékból — ismeretlen tengeralttjáró elsüllyesztett egy görög cirkáló. Az olasz-görög viszony erősen kiélesedett, valószínű azonban, hogy Görögország nem lesz hajlandó megkísérelni a lehetlent: Anglia megmentését...

POLITIKA

KÉSZÜLNEK AZ ÚJ
TÖRVÉNYJAVASLATOK

Az egyes minisztériumokban már huzamosabb idő óta dolgoznak azokon a törvényjavaslatokon, amelyeket a kormány a szeptember 6-án kezdődő őszi időszakban a képviselőház elé terjeszt. Értesülésünk szerint a kormány további intézkedésre készül a családvédelem terén. A földművelésügyi minisztériumban már elkészült a mezőgazdasági munkás- és családok építését szabályozó törvényjavaslat, amely a nagyipari üzemekben már részben megvalósított jóléti intézmények további kiépítését célozza. Törvényjavaslat készül a mezőgazdasági hitel kérdésének rendezéséről. Az erről szóló javaslat elsősorban a többtermelés előmozdítását és a kivitelre alkalmas mezőgazdasági termelés érdekeit szolgálja. Gondoskodni óhajt a kormány új mezőgazdasági kisegisztenciák létesítéséről is. Ezek a kisemberek telepítés, parcellázás, vagy földreform juttatás során kapnak majd ingatlant. Ezzel kapcsolatban hirszerint tervbe vették egy mezőgazdasági alap létesítését.

SZÁSZ LAJOS ÁLLAMTITKÁR
KECSKEMÉTEN

A Magyar Élet Pártja kecskeméti szervezete augusztus 15-én vacsorát rendezett, amelyen Szász Lajos államtitkár, Kecskemét országgyűlési képviselője beszédet mondott. Beszédében rámutatott arra, hogy ma minden magyar ember türelmetlenül és sóvárogva, de fegyelmetlenül várja a híreket Erdélyről. Pártállásra való tekintet nélkül mindenki egybeolvad ebben a fontos kérdésben. Ez azonban nem jelenti azt, hogy más téren szünet állt be a kormány tevékenységében. Állandóan foglalkoztatja például a kormányt az is, hogy a termés nem alakult olyan kedvezően, ahogyan vártuk. Ez szomorú tény, de számolnunk kell vele. Egészen új értékesítési tervben kell megállapodni és más árakat kell szabni. Ügyelnünk kell, hogy kielégítést nyerjen minden szükséglet. Látjuk, hogy más országokban milyen súlyos problémák merülnek fel, mint például a meg nem szállt francia területen, ahol éhínség fenyeget. Nem szabad, hogy nálunk bármiféle szükséglet terén zavarok támadjanak. Ez bizonyos korlátozásokat tesz szükségessé, de őszintén valljuk be, hogy a fogyasztás terén nálunk még mindig vannak túlzások.

A továbbiak során az államtitkár utalt arra, hogy az értékesítés terén a zsidótörvény végrehajtása nyomán megszűnt a zsidó gabonakereskedelem. A búzán kívül megállapították a többi gabonaneműek árát is. Nem lehet tovább a mezőgazdasági termény a spekuláció prédája.

A hallgatóság tetszéssel fogadta az államtitkár beszédét.

Uj és használt **írógépek!**
Régiek becsérlése. **UJAK** 24 havi részletre is.
Nagy Károly és Vasváry Miklósnál
Budapest, V., Nádor-u 30. sz.
Telefon: 12-62-43.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfityesztés
a törvényesen védett
Rákoshelyi baktériumölő
mélkál. Kapható és megrendelhető csak
IFJ. AULITZKY OTTÓ
Budapest, VII. Dohány-uca 84. II. sz. 2/a
Árak: Demijonnal ab Budapest
4 6 8 10 15 20
4-80 7-10 9-10 10-80 16- 21-20
Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Teleki Pál gróf miniszterelnök:

„Ejöttem megköszönni a falu népének, hogy feljár Budapestre megtanítani az embereket magyar dolgokra“

A magyar nép hódolata az első szent király emléke előtt

A határokon innen és túl, mindennél, ahol magyar emberek élnek, az idén a szokottnál is bensőségebben, több lélekkel, mélyebb hittel ünnepelték meg az államalapító szent király, I. István névnapját. A magyar fővárosban rendezett ünnepség tengelyében természetesen

a csodátévő, diadalmas Szent
Jobb-körmenet állott,

amelyen, mint minden évben résztvettek a magyar közelet összes, a fővárosban tartózkodó kiválóságai. A Főméltóságú Urat Teleki Pál gróf miniszterelnök képviselte a nagy ünnepségen.

A Szent Jobb-körmenet tizezrek sorfala között vonult végig a Várplébániától a budavári utcákon. A menetben a magyar falu hódolatát a Gyöngyösbokréta festői csoportja fejezte ki.

A Koronázó főtemplomban bemutatott szentmise keretében Serédi Jusztinián bíboros-hercegérsek fényes papi segédlettel szentmisét mutatott be. Az ünnepi misén a szentbeszédet Meszlényi Zoltán dr., a hercegprímás segédpüspöke mondta. Beszédében a nagy király kormányzásának és birodalmi szervezetének lényegét jellemezte.

A Szent István-hét ünnepségeinek sorát egyébként, mint minden esztendőben, az idén is a Magyar Anyák Nemzetvédő Bizottságának ünnepsége nyitotta meg, amelyen József Ferenc dr. királyi herceg és Anna hercegné jelenlétében, sokgyermekes magyar anyákat jutalmaztak meg. Az intézmény, amely a Stefánia Szövetséggel karöltve működik, 1928-ban történt megalakulása óta, mintegy 30.000 sokgyermekes anyát tüntetett ki érdemével és részesített pénzzutalomban.

Kimagasló pontja volt az ünnepi hétnek a Gyöngyösbokréta előadás-sorozata. Az előadások jelentőségét fokozta az a tény, hogy azokon már a visszatért területek falvai is képviseltették magukat.

Az Országos Magyar Bokréta Szövetség egyébként augusztus 19-én délután a pesti Vigadóban, fennállása tizedik évfordulóján, rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a magyar közelet számos előkelősége vett részt. Az ünnepséget Paulini Béla elnök, a bokréta mozgalom megálmodója és megszervezője nyitotta meg, majd Szendy Károly polgármester és a bokrétaások beszédei után

Teleki Pál gróf miniszterelnök a közönség lelkes ünneplése közben mondott nagyhatású beszédét,

amelyben kiemelte annak a fontosságát, hogy a magyar lelket megtartsuk ebben a nemzetben. Hangoztatta, hogy az embernek a szíve is örül, ha igaz magyar dolgot lát.

— Ejöttem, — mondotta a miniszterelnök a továbbiak során — megköszönni a falu népének, hogy feljár ide Budapestre, megtanítani az embereket magyar dolgokra. Reméljük, hogy nemcsak látványosságot látnak ebben, hanem ellenkezőleg azt, ami a lényeg és talán elvisznek haza magukkal valamit, azt, hogy magyarok vagyunk és magyarul kell gondol-

kozni odahaza is.

A miniszterelnök magyar szívből fakadt szavait nagy szeretettel és lelkesedéssel fogadta a közgyűlés közönsége.

Szent István napján délben az Ereklés Országzászló Nagybizottsága ünnepi megnyilvánulást rendezett az Országzászlónál. Az ünnepségen a visszatért területek lakossága és Erdély magyarsága is képviseltette magát. A felszabadult Felvidék és Kárpátalja földjéről összegyűjtött rögeket ennek az ünnepségnek a során helyezték el az Országzászló alapzati urnájában. Az ünnepi beszédet Jaross Andor volt miniszter mondotta. Nagyhatású beszédét a volt miniszter ezzel a mondattal fejezte be:

— Ís most, hogy behullott a visszacsatolt terület földje az Országzászló alatt őrzött trianoni földbe, a magyarság új feladatainak kapujában állva, történelminek nyilvánítom a Felvidék szót és kijelentem, hogy ma utoljára beszéltünk Felvidékről és felvidékiségről. Mától kezdve legyen ez a szó egyszerű történelmi emlék.

Egységes ország, egységes ál-

lam, egységes nemzet kívánunk lenni, ahogy az új feladatok követelik tőlünk . . .

Szent István napját természetesen a trianoni határokon túl is kegyeletesen ünnepelte meg a magyarság. Mint különös érdekességet és reménykeltő jelképet említjük meg, hogy a Turnu-Szeverinben tárgyaló magyar bizottság tagjai a Zsófia-hajó fedélzetén ünnepelték meg a nagy király napját.

Szent István napján egyébként a kora délelőtti óráktól kezdve csaknem egész nap esett az eső, ezért az ünnepséget bezáró, megszokott tüzijáték is elmaradt. A szent király hagyományos ünnepségeinek külsőségeit, szórakoztató részét elmoshatta, tönkretette a rendkívüli időjárás, de a bensőséges áhitatot, hitet és őszinte átérzést, amellyel a magyarság különösen nehéz időkben szokta megülni ezt a napot, erőt merítve a Szent Jobb csodájának hitéből, csak fokozták a mai történelmi idők, amelyek mindannyiunk meggyőződése szerint — végét jelentik a trianoni megpróbáltatásnak és hajnalát Szent István megújuló birodalmának . . .

Mi az a külkereskedelmi árolló?

Báranyos Károly dr. miniszteri tanácsos, közéleti kérdéseink kiváló ismerője a soproni nyári egyetemen igen érdekes előadást tartott.

A kitűnő előadó megállapította, hogy a gazdasági válság éveitől kezdve állandóan nagyobb mértékben vettük kézbe az értékesítés irányítását, amely szükségképpen összefügg a termelés ellenőrzésével is. Az egyes országok a világ nagy részén áttértek a mezőgazdasági önellátás politikájára és ennek érdekében a behozatal korlátozására törekednek. Ezek az intézkedések arra kényszerítették a mezőgazdasági államokat, hogy ellenrendszabályokhoz folyamodjanak. Előterbe került a termelés átállítása, hogy külföldön eladható feleslegek legyenek. Ehhez kapcsolódott a belső fogyasztás szervezése és az árak irányítása is. Magyarország ezen a téren, a lehetőségekhez mérter

jelentékeny eredményeket ért el és devizasükségletünket főleg agárkivitelünkkel biztosítottuk. A jövőben termelésünket fokoznunk kell és ezzel egyidejűleg a hazai fogyasztás bizonyos korlátozására is szükség van. Az agrárrollónál is fontosabb az úgynevezett külkereskedelmi olló, amely az utóbbi időben alakult ki. A behozatali és a kiviteli cikkek árai között különbség van, az ország érdeke tehát, hogy ezt a különbséget csökkentésük abban az értelemben, hogy mezőgazdasági terményeinket minél több iparcikket, nyersanyagot hozzassunk be. Számítások szerint a külkereskedelmi árolló megszűnik, ha kiviteli cikkeink árát sikerül mintegy husz százalékkal emelni.

Az előadást a nagyszámú hallgatóság nagy figyelemmel hallgatta és lelkesen megtapsolta.

A kivitel jelentős csökkenését mutatja a statisztika

Idei gyümölcsstermésünket a kegyetlen téli időjárás, a tavaszi pusztító árvizek és a hideg nyár erősen lerontották. Az ideiglenes adatok szerint a cseresznyekivitel ebben az évben mindössze nyolc vagon volt, míg tavaly 56 vagon. Meggykivitelünk 270 vagonról 300 vagonra emelkedett. Gyümölcskivitelünkben a vezető szerepet kedvező években mindig a kajszibarack foglalta el, ami közepes termés esetén is ezervagonos exportot szokott eredményezni. Az elmúlt évben összesen 1100 vagon kajszibarackot adtak el külföldre, az idén azonban legfeljebb 380 vagonos kivittelre számíthatunk. Az ősziba-

racktermés is nyilvánvalóan kisebb lesz az átlagosnál és legfeljebb 50 vagonos exportot tudunk elérni. A szilvatermés exportkilátásai az idén jobbák és elérhetjük a tavalyi exportot dinnyében is. Az almatermés igen gyengének ígérkezik, nagyobb kivitel itt sem lehet várni és nem lehet számítani csemegezőlő-exportra sem.

A zöldségfélék közül a paradicsom megtartotta exportnívóját, a tavalyi 360 vagonnal szemben eddig 420 vagon vittünk ki. Salátakivitelünk 34 vagon volt a tavalyi 62 vagonnal szemben és uborkakivitelünk meghaladta a 335 vagon.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi országos hírlap hangszerelepedő vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58-60. Ké: Jenő díjmentes, 51. számú árjegyzéket.

7 százalékkal csökkent az idei selyemgubóhozam

A selyemtenyésztési főfelügyelőség kimutatása szerint ebben az évben mintegy 44.700 kilogramm selyemgubót vettek át a beváltó hivatalok. A kísérleti jellegű utótenyésztés előreláthatólag 13—15.000 kilogramm lesz. Az összes várható idei selyemgubóhozam körülbelül 460.000 kilogramm. Ez a múltévi eredményhez képest mintegy 7 százalékos esésnek felel meg.

Sok szó esik mostanában

Gibraltárról. Gibraltár 425 méter magas hegyfok Spanyolország déli részén, a Földközi-tengert az Atlanti-óceánnal összekötő 14,6 kilométer hosszú gibraltári szoros mellett. Gibraltár jelenleg angol kézen van és Anglia egyik legfontosabb hadikikötője, mert eddig innen ellenőrizhette a Földközi-tenger kijáratát. Gibraltárnak és a La Manche-csatornának birtoklása valósággal Európa ellenőrévé tette Angliát, amely — nem számolva a haditechnika, különösen a hadirepülés fejlődésével — ebben a két kikötőben bizva, állhatott elő azóta megbukott blokádtervével. Gibraltár különben 1704 óta angol birtok; ujabban azonban a spanyolok fejezik ki egyre élesebben Gibraltárra való igényüket.

Sok szó esik *Turnu-Szeverinről*, ahol a magyar—román tárgyalások folynak. Ez a dunamenti, Orsovához közel eső kis város a hajdani Szörényi Bánság főhelye volt, *Szörényvár* néven amikor — a török uralom előtt — a Havasalföld még Magyarország tartománya volt.

Tizenegy napközi otthon működik Pécsen

Pécs város vezetősége, valamint az Egyesült Női Tábor és a MANSZ pécsi csoportja szeretettel gondoskodik a hadbavonult családok gyermekeiről. *Tizenegy napközi otthon* állítottak fel és ezekben 700 szegény gyermek részeseül gondos felügyeletben, nevelésben, oktatásban és köztük 350 teljes ellátásban is. A város vezetőségét és az áldozatos lelkű pécsi hölgyeket a napközi otthonok felállításával az az elgondolás vezette, hogy ahol a bevonulat családfenntartó helyett az édesanya is munkát akar vállalni, a gyermekek ellátása és gondozása ebben ne okozzon akadályt.

A napközi otthonokban a kis apróságok vidám életet élnek és semmi sem nélkülözik a családi otthon melegét és a szülők szeretetét. A legszegényebb családok gyermekei ellátást is kapnak napi kilenc fillérért. Az élelmezés jó és bőséges. Az orvosi gondozást a pécsi gyermekklinika vállalta.

MUNKÁT KERES:

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.) nyilvántartása szerint az alábbi mezőgazdasági munkások és cselédek keresnek munkaalkalmat.

185 mezőgazdasági munkás őszi gazdasági munkát keres. Munkásgazdájuk címe: Kovács József, Pusztaderics, u. D. Tófej, Zala vm. — Harmatovszky Ferenc (Budapest, VII., Munkás-u. 16.), 28 éves, nős, bármilyen mezőgazdasági munkát elvállal.

MUNKÁT KAP:

Nyolc gazdasági cselédet, lehetőleg kocsisokat, keres Mester György dr. tabi gazdasága (Somogy vm.).

Igyunk Kneipp malátakávét!

Ezt Kneipp maga adta az emberiségnek

Teleki Mihály gróf földmivelésügyi miniszter németországi látogatása

Teleki Mihály gróf földmivelésügyi miniszter, Darré német birodalmi földmivelésügyi miniszter látogatásának vizonázására augusztus 18-án Berlinbe utazott. A miniszter elutazása előtt, a bucsuztatására a pályaudvaron megjelent előkelőségek jelenlétében sajtónyilatkozatot tett, amelyben örömet fejezte ki afelett, hogy alkalmat nyílik Darré miniszterrel és a német mezőgazdaság vezetőivel eszmecsere folytatni és megtekinteni a fontosabb német agrárintézményeket.

Teleki Mihály gróf földmivelésügyi minisztert Berlinben a pályaudvaron augusztus 19-én Darré miniszterrel az élükön, ünnepélyesen fogadták a német közélet előkelőségei. Teleki Mihály gróf megérkezése napjának délelőttjén megkoszorozta a német hősi emlékművet, majd látogatást tett Darré miniszternél, később Ribbentrop külügyminisztert látogatta meg.

Augusztus 19-én este Darré miniszter a magyar földmivelésügyi miniszter tiszteletére a repülők házában vacsorát adott, amelyen a német államférfi pohárköszöntőjében hangsúlyozta, hogy minden eszközzel elő

fogja mozdítani a német és a magyar mezőgazdaság együttműködését.

Teleki Mihály gróf beszédében megállapította, hogy a német és a magyar mezőgazdák között egészen különleges szolidaritás van. Rámutatott arra, hogy a magyar mezőgazdaság a németekben látja nagy mesztérét, akik a természet erőit kikutatják és mint lángeszű szervezők a földből kigyúrik az emberi munka megérdemelt jutalmát. Végül leszegelte, hogy Németország és Magyarország közgazdasága kölcsönösen kiegészíti egymást. Végül poharát Hitler Adolf birodalmi kancellárra és a német birodalom felvirágzására emelte.

Teleki Mihály gróf Darré földmivelésügyi miniszternek és a német közlelmezési minisztérium vezető tisztviselőinek társaságában augusztus 20-án Kelet-Poroszországba utazott, az ottani mintagazdaságok és méntelepek tanulmányozására. A minisztert mindenütt szívélyesen fogadták. Teleki Mihály gróf autón bejárja Kelet-Poroszország mezőgazdasági szempontból legjelentékenyebb vidékeit és nagyobb hajútat tesz a Mazuri tavakon is.

Az örök magyar Erdély

A világháború után, a párisi környeki békeszerződésekben orgiát ült a történelmi hazugságok szelleme. Ez a szellem évszázadok munkájával, megpróbáltatásaival kiépített, csodálatos tökéletességgel bevált és Közép-Európa millióinak kulturális és gazdasági fejlődését elősegítő kulturális és gazdasági egységeket bontott meg olyan történelmi, erkölcsi hagyományok és érdemek nélküli nemzetek kedvéért, mint amilyenek „Csehszlovákia” és Románia. Az „összehazudott” államok egyikét, Csehszlovákiát, már utólrta végzete, sorsa beteljesedett; Romániával szemben most kezd érvényesülni a történelmi igazságszolgáltatás. A nagy osztozásokor Románia hatalmas részt kapott a koncából.

A legnagyobb részt Magyarország testéből hasították ki számára, neki juttatva Erdélyt és a Bánság nagyrészét.

Magyarországnak Erdélyre való igénye nem muló értékű jelszavakon és nemcsak közel ezer esztendő szokásjogán alapul. Ennek az igénynek, — amint azt a *Magyar Történelmi Társulat* által most kiadott tudományos mű bizonyítja — megcáfolhatatlan történelmi és földrajztudományi érve is vannak. A Kárpátok medencéje egységes vízrendszer alkot, Erdély és a magyar Alföld annyira szoros tartoznak egybe éppen a földrajzi adottságoknál fogva, hogy például Európának egyik legdélkelebbi határa Erdély keleti határa. Az utóbbi ezer év alatt Európában csaknem valamennyi ország határai, háboruk kimenetelétől függően, megváltoztak,

de Erdély határa a honfoglalástól 1920-ig egyetlen esetben sem változott meg.

Ehhez hasonlóan állandó határ Európában az ibériai félsziget északi határa, amely a Kárpátokhoz hasonlóan, biztosítja a félsziget határait.

A könyv, amely magyar, német és olasz nyelven jelent meg, az európai hírvű tudósok egész sorának tanulmányait közli, élükön a földrajztudós Teleki Pál gróf miniszterelnökkel, aki „Erdély helyzete Magyarországon és Európában” cím alatt irt tanulmányát áttekinthető és meggyőzőerejű térképekkel bizonyítja.

A könyv bebizonyítja Európa előtt, hogy Magyarország Erdellyel együtt a kereszténység és az európai kultúra védőbástyája volt és szemléltető képet nyújt arról is, hogy Erdély a magyar állameszme örök őrzője. Beszámol arról is a könyv, hogyan húzódtak be a Balkánról Erdélybe a románok, akik már földrajzi okokból sem fűzheték szorosabban Romániához Erdélyt, amelyet minden természetes, szárazföldi és víziútja Magyarországhoz fűz, míg Románia felé csak négy vasutvonal vezet. A könyvben közölt tanulmányok arra is rámutatnak, hogy

a magyarság és a beszivárgott románság művelődési színvonal, életmódja és életformája, lelkiisége között áthidalhatatlan különbségek vannak.

Az új Európát megformáló tényezők az erdélyi kérdés elbírálásakor a könyvben eléjük tárt tudományos és tárgyilagos adatok nyomán, bizonyára az eddiginél is tökéletesebben fogják nemcsak felismerni, de az elorzott Erdélyhez ragaszkodókkal el-

ismertetni is e két évtizeden át megsufolt magyar igazságot . . .

Itt említjük meg, hogy a nagyszabású mű megírása, technikai előállítása alig négy hetet vett igénybe. Teleki Pál gróf miniszterelnök, akinek ötletéből született meg a tudományos munka, augusztus 21-én délután teán látta vendégül mindazokat, akiknek a mű szellemi és technikai előállítása körül valami része volt; tehát a miniszter-tudóstól kezdve a cikkírókon, gépirókon, szedőkön, rajzolókon, nyomdai szakembereken keresztül a gépmosó munkásig mindenkit. A miniszterelnök valamennyi munkatársával kezelt szorítva, mondot köszönetet a gyors és tökéletes munkáért, amely újból beigazolja azt a tényt, hogy egységgel, összefogással, — ha mindenki megteszi kötelességét ott, ahová sorsa állítja — valósággal csodákat lehet végrehajtani. (sk.)

Az Országos Mezőgazdasági Kamara jelentése

Az Országos Mezőgazdasági Kamara legutóbbi jelentése szerint a július havi sok csapadék sokat ártott a learatott gabonának, az átázott keresztekben a szem sok helyen megdohosodott, kicsirázott és ez a körülmény is erősen rontotta az amugy is kedvezőtlen terméseredményt. A kapások igen szépen fejlődnek, de most már tartósan meleg, napos időjárásra lenne szükségük. A munkáshiány különösen a kapások művelésénél mutatkozott igen hátrányosan. A takarmányfélék bő hozamot adnának, sajnos, azonban a sok esőzés miatt száritásuk nem sikerült és így minőségük sokat romlott. A trágyázás és tarlóbuktatás folyamatban van.

A szőlő állapotáról mindenünnen kedvezőtlen jelentések érkeznek, de különösen súlyos a helyzet a Duna-Tisza között, ahol a talajvíz és a borus, esős időjárás miatt elhaltasodott peronoszpora átlagosan 60—80 százalékos kárt okozott. Gyenge volt a termés gyümölcsfélékből is.

A mezőgazdasági termények és az állatok piaci felhozatala közepesnek volt mondható, mert a forgalom kialakulását a csekély készleten kívül egyéb tényezők is akadályozták. Az állatáraknál különösen szembetűnő a lovak árának emelkedése, amely körülmény a lovak katonai igénybevétele következtében előállott szükségben leli magyarozatát. A terményárak, de különösen a buza árának megállapítását a gazdák alacsonynak tartják. A fajsúly leszállítását és az ár emelését tartanák kívánatosnak.

A munkások szociális helyzete elég jónak mondható. Munkaalkalom bőven van és a munkabérek is megfelelőek. A férfinapszám bér általában 4—5 P körül mozog.

Az állategészségügy országszerte kielégítő, csak egyes helyekről érkeznek jelentések száj- és körömfájás, sertéspestis és sertésorbánc fellépéséről. Az állatok az ősze legelőknél elégtelen takarmányt kapnak és így erőbeli állapotuk is jó. Csökken azonban a tejtermelés az abraktermény magas ára miatt és ezért a gazdák a tej árának méltányos felemelését kívánják.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia

ékszerésznél,

Bpest, II. Olasz fasor 35. (saját ház)

A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MUNKÁSOKHOZ!

Minden magyar mezőgazdasági munkás, amikor Németországba elindult, zöld gyűjtőborítékban különféle nyomtatványokat kapott. Minden nyomtatvány, mint a gyűjtőboríték, felső jobb sarkában számozva van. Minden Németországba elszerződött magyar mezőgazdasági munkás itthon és odakünn, Németországban is nyilván tartásban szerepel és pedig ugyanazon szám alatt, amely gyűjtőborítékának jobbsarkán áll.

A gyűjtőborítékban átadott nyomtatványok különféle célt szolgálnak:

1. A rózsaszínű „ELELMISZER UTALVÁNY“-t a kiutazó munkások aláírva leadták a határállomáson és annak ellenében megkapták az első két hónapra szóló hazai élelmiszereket.

Itt megjegyezzük, hogy a június 26-án indított első különvonatonál vámügyi okokból az élelmiszercsomagok nem kerülhettek kiosztásra. Azok a munkások, akik ezzel a különvonattal utaztak, Németországban beküldték rózsaszínű „ELELMISZER UTALVÁNY“-aikat a berlini Munkásvédő Irodának és ez intézkedett, hogy a két hónapra engedélyezett élelmiszereket a munkások a megadott németországi címre postán elküldve megkapják.

Ezeket a csomagokat a szállítást irányító MAGYAR BEL- ÉS KÜLFORGALMI R.-T. a M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium megbízásából hitelbe adta ki a munkásoknak, azért, hogy a megérkezésük rögtön kéznél legyen a két hónapra szóló szalonnájuk és tarhonyájuk és ne kelljen a munkásoknak hetekig várniok, míg az első időre szóló csomagok postán beérkeznek. Azok a munkások, akik a két hónapra szóló csomagot átvették, kötelesek ennek árát két részletben megfizetni, még pedig 14.50 márkát a második hetiből és ugyancsak 14.50 márkát a negyedik hetiből.

Örömmel megállapítjuk, hogy a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkások legnagyobb része pontosan befizeti a részleteket, mégis előfordult, hogy egyes munkások idáig még az első részletet sem fizették meg. Ezeket figyelmeztetjük, hogy

a két részlet befizetése becsületbeli kötelesség és felszólítjuk őket, hogy sürgősen fizessék meg tartozásukat,

annál is inkább, mert mindaddig, míg az első csomagot ki nem fizetik, további élelmiszereket nem kaphatnak.

2. A sötétzöld színű lapot, amelyen vastag betűvel a következő címzés áll: „DEUTSCHE BANK, Berlin W 8“, minden munkás, aki megtakarított pénzét Magyarországra akarja átutalni, azonnal töltsen ki és munkaadója útján sürgősen küldje be a Deutsche Banknak. A Deutsche Bank ennek alapján kiállítja a bankigazolványt és megküldi az átutaláshoz szükséges nyomtatványokat és felvilágosításokat.

3. A berlini Munkásvédő Irodához címzett fehér élelmiszer-rendelőlapok a havonta engedélyezett hazai élelmiszercsomagok megrendelésére szolgálnak.

Míg a rózsaszínű „ELELMISZER UTALVÁNY“-ok ellenében az első két hónapra szóló csomag árát két részletben utólagosan fizethetik meg a munkások, addig a további hónapokra szóló rendeléseknél a rendelés feladásával, tehát a fehér rendelőlapok beküldésével egyidejűleg az egyes csomagok árát, 14.50 márkát is be kell fizetni. Ugy az első két hónapra szóló élelmiszerek árának befizetése, mint a későbbi rendelt csomagok árának befizetése, azoknak az élelmiszer-befizetőlapoknak a segítségével történik, amelyeket a berlini Munkásvédő Iroda a munkásoknak munkaadójuk útján megküldött. Ezeknek a befizetőlapoknak a hátlapján a befizető munkás írja fel nevét, címét és a nyomtatványain lévő nyilvántartási számát, hogy a nyilvántartásban a befizetett összeget számlája javára írják. Ezt a nyilvántartási számot minden levelezésben is meg kell adnia.

Itt figyelmeztetjük a magyar munkásokat, hogy

nyomtatványaikat ne cseréljék el és ne adják kölcsön.

Olyan rendelések, ahol a rendelőlap aláírása nem egyezik a nyilvántartás számával, nem vehetők figyelembe. Különösen a pénzbefizetéseknél ügyeljünk a nyilvántartási számra, mert a beérkező pénzek mindig annak a munkásnak nevére lesznek jóváírva, akinek nyilvántartási száma a befizetőlap hátlapján fel van írva. Aki tehát a szám leírásánál téved, vagy olvashatatlanul írja le a számot, annak el kell készülnie arra, hogy az ő pénzt más munkásnak írják be és hogy ő akkor nem kapja meg a rendelt csomagot. A berlini munkásvédő iroda utólag megtudja ugyan állapítani ezt, a munkás hibájából származó tévedést, de ez sok utánjárással és késedelemmel jár.

Ezért a nyilvántartási számot a befizetőlapon szép, nagy számjegyekkel, pontosan kell leírni.

Ezidén a Németországban dolgozó magyar munkások havonta a következő hazai élelmiszereket rendelhetik:

Ősziak alá: (kapások, kalászosok után)

PÉTI SÓ

Rozsnál: lugos talajokon, KÉNSAVAS AMMONIÁK

Kérjen díjtalan ismertetőt! Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt., Bpest, V, Nádor-u. 21. Telefon: 12-85-99, 11-42-57.

5 kg szalonna, 4 kg tarhonya, 1/4 kg paprika. Ezek az élelmiszerek egységes csomagokban érkeznek Magyarországból. Tehát csakis egész csomagot lehet rendelni. Az egyes élelmiszerek külön-külön nem rendelhetők meg. Olyan rendelőlapra, amelyen egyik vagy másik élelmiszer törülve van, a csomag nem küldhető el.

Felszólítjuk a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkásokat, hogyha németországi munkahelyükön még semilyen körlevelet, nyomtatványt, vagy befizetőlapot nem kaptak, úgy forduljanak azonnal a berlini Munkásvédő Irodához, ennek német címe:

Betreuungstelle für ungarische Arbeiter im Reichsarbeitsministerium,

**BERLIN SW 11.
Saarlandstrasse 96.**

Adják meg nyilvántartási számukat és németországi pontos címüket, mert őket bizonyára máshová helyezték, mint ahova eredetileg irányítva lettek és a nyilvántartásban új címük nincsen meg. Ugyisint, ha valamelyik munkás máshová áll munkába, úgy írja meg levelezőlapon új címét a berlini Munkásvédő Irodának.

Felhívjuk továbbá a munkások figyelmét arra, hogy a szeptember hónapra szóló élelmiszercsomagokat augusztus hó második felében már megrendelhetik. Természetesen azonban csak az rendelhet újabb csomagot, aki az eddig átvett élelmiszereket már megfizette.

ÜZENETEINK:

Molnár György, Schwastorf: Panasztát illetékes helyre továbbítottuk. Szótárt küldeni csak abban az esetben áll módunkban, ha valamely itthoni hozzátartozójával beküldet címünkre a szótár ára és a postaköltség fejében 3.50 pengőt. A pénz beküldésére felkért hozzátartozójával írassa meg nekünk pontos címét is, hogy haladéktalanul postára tehessek a

könyvet. — Németh Pál, Sophienhof: Bár Ön, úgy látszik, nem a rendes csoporttal utazott Németországba, megindítjuk címére a lapot abban a reményben, hogy küldeményünk vétele után nyomban intézkedik, hogy valamelyik itthoni hozzátartozója, a lap félévi előfizetési díja fejében küldjön be címünkre négy pengőt. Kérdéseire a küldött lapokban és a „Tudnivalók“-ban megtalálja a részletes választ.

ASSZONYROVAT

Ecettel való tartósítás

Tartósítás céljára az ugynevezett ételectet használják, amely kétféle lehet: szeszecet és borecet; az utóbbi izesebb és aromásabb.

Ecetes paprikának szép, nagy, érett, husos, sárga, zöld vagy piros paprikát válasszunk, ugyanazon üvegbe lehetőleg egyformaszínűt. A teljesen ép, megmosott paprikákat hegyes végükkel lefelé, sor szerint üvegbe rakjuk s az üveg szájába, egymással keresztbe, két vékony falemezt helyezünk, hogy a paprika később fel ne szálljon az ecet felszínére. 5—6 százalékos ecetet forralunk s abba literenként 3—4 deka konyhasót, fekete borsot, kaprot teszünk s aztán a felforralt ecetet forrón a paprikára töltjük. Szellős, száraz kamrában helyezük el.

Ecetes gombasaláta céljára a gombát vékony szeletekre felszeleteljük, több vízben jól kimossuk, nehogy homokos maradjon, majd a vizet lecsepegtetve róla, szélesszájú üvegekbe rakjuk. Borecetbe kevés sót, cukrot, borsot, babérlevelet, esetleg kevés gyömbért teszünk az ecetet felforraltjuk, majd kissé lehűtve, ráöntjük a gombára és lezárjuk az üvegeket. Pecsényéhez salátának kitűnően fel lehet használni.

Ecetes uborka készítésénél fontos, hogy az uborka ne legyen nagy és túleredt. Ép, egyenes példányokat válogassunk össze s tegyünk közé néhány darab apró, legfeljebb 3—5 cm átmérőjű zöld dinnyét, apró, zöld, szivalaku paradicsomot és néhány kis hegyes zöldpaprikát. Mindezeket az eltevés előtti napon alaposan megmosva, sóval bedörzsöljük, a következő napon pedig melegvízzel újra megmosva, szitára tesszük. Az uborkásüveget forró szódás vízzel kimoszuk, kiöblítjük és leborítva megszáradni hagyjuk. Mikor teljesen száraz, a fenekére szőlőleveleket és kaprot teszünk s rétegenként, lehetőleg hézagmentesen belerakjuk az uborkát, dinnyét, paradicsomot, helyenként egy-egy csomó kaprot s egy kis hegyespaprikát tüze közé. Előzetesen a tűzhelyre tesszük, hibátlan mázas vasedényben a szükséges ecetet, amelyet annyira kell vízzel higitani, hogy a kész keverék kb. 5—6 százalék ecetsavat tartalmazzon. Ebbe az

ecetbe a tűzhelyre helyezés előtt beleteszünk izlés szerinti mennyiségben fekete borsot, babérlevelet, fehér és fekete mustármagot, koriandert, gyömbért, meggylevelet, vasfüvet, esetleg tárkonyt, kevés cukrot és konyhasót. Az ecetet felforraltjuk és forrón a berakott uborkára öntjük. Fogyasztását négy hét múlva lehet megkezdni.

Kánya Terézia

Magyar konyha

Kelkáposztaleves. 3 deka zsír és 5 deka lisztből világos rántást készítünk, másfél liter vízzel felöntjük, megsózzuk, felfőzzük és beleadunk 60 deka megtisztított, széles csikokra felszeletelt kelkáposztát. Tálaláskor 1 tojássárgájával elkevert 1 kanál tejfölt adunk hozzá.

Töltöttpaprika. 2 kiló paradicsomot mossunk meg és 2—3 zellerlevéllel tegyük fel főni; 10 db közepnagyú zöldpaprikát megmosunk, s a magházától megtisztítjuk. Tölteléknek 16 deka darált húst, 16 deka rizzsel vagy tarhonyával összekeverünk, megsózzuk, 1—2 kanál vizet adunk hozzá és megtöltjük vele a paprikákat. Fazékban egy liter vizet felforraltunk, belerakjuk a paprikákat és addig főzzük, míg a rizs és hús megpuhul. A megfőtt paradicsomot paszizozzuk át, gyenge rántással rántsuk be és a megfőtt paprika levéllel főzzük össze. Tejfölre tálaljuk.

Káposztás palacsinta. 30 dkg liszt, 2 tojás, só és kevés tejjel sűrű palacsintatésztát készítünk. Ha szép sima, belekeverünk előzőleg megpirított és kihűtött káposztát. 1/2 kg káposztát megreszeltünk, besózzuk és 4 dkg zsírban világos barnára pirítjuk. Forró zsírban későfokvastagságu palacsintákat sütünk és összegöngyölve, forrón tálaljuk.

A budapesti Német Ház felavatása. A magyarországi németiség kulturális, gazdasági és szociális tevékenységének előmozdítására a hazai és a németországi németiség áldozatkészségéből létesített Német Otthon és Német Ház budapesti, Lendvayutcai épületét augusztus 18-án avatják fel ünnepies keretek között. Az ünnepség szónokai hangsúlyozták a magyarországi németiség hazafiasságát és nemzethűségét. A Német Ház társalgószobájának legfőbb díszje a Kormányzó Ur Öfömlétségének és Hitler Adolf vezér és kancellárnak életnagyságu képe.

GAZDATUDOMÁNY

A lovak kólikája

A lovak kólikája különböző okokra vezethető vissza, legtöbbször a bélizomzat görcsös összehúzódása által létrejött metsző, vagy csikaró hasi fájdalommal kísért bántalom. A hasi fájdalom hirtelen támadó, de éppen olyan gyorsan véget érő rohamokban szokott jelentkezni. Az indító ok lehet a gyomor, a belek, az epevezeték, a vescedence, a húgyhólyag és a máj betegsége.

A lovaknak 3—6 százaléka szokott évente kólikás lenni és a betegeknek 12 százaléka pusztul el.

A gazdát elsősorban azok a kólikás megbetegedések érdeklik, melyek helytelen takarmányozásból erednek. Kólikát okozhat nagymennyiségű, nehezen emészthető takarmány felvétele. Kólikás lesz a ló, ha etetés után azonnal gyors, vagy túlnehéz munkára fogjuk, mikor is az eleség a gyomorban vesztegel. Kólikára hajlamosít az új, még át nem erjedt széna, nagymennyiségű kukorica, rozs, borsó, bab, iszapos széna, nem kellőleg beáztatott répaszelet a fülledt zöldtakarmány, a romlott és penészes abraktakarmány, stb.

Rendszerint súlyos lefolyású szokott lenni a bélfodri vérerek eitömülése okozta kólika. Bizonyos férgek (Strongylusok) lárvái ugyanis esetleg a ló bélfodri véreireiben gyulladást okoznak, mely vérrög képződésével jár. A vérrög eltömi a bélfodri véreket, minek folytán a megfelelő bélrészletben táplálkozási zavar áll elő, később esetleg a bél nyálkahártyája elhal, a hasüregbe bélbaktériumok kerülnek, hol hashártyagyulladás idézhet elő. Ezt a betegséget is heves kólikás fájdalmak kísérik.

A kólika hidegvérű lovakban aránylag gyakoribb. Ennek okát abban kell keresni, hogy ezekkel gyakran etetnek nehezen emészthető, romlékony takarmányokat.

Az étrendi okokból származó kólikától lovainkat úgy menthetjük meg, ha mindig romlatlan takarmányt etetünk velük; ezt is kellő mértékkel! A bélfodri erek eltömülésétől összefüggésben álló kólika ellen úgy védekezhetünk, hogy tócsák, mocsarak szennyos vizének felvételét megakadályozzuk, a lovakat nedves, mocsaras legelőktől távartjuk. A lovak részére tehát gondoskodjunk tiszta ivóvízről!

Mint hogy a lovak kólikáját még számos más betegség idézheti elő, a baj természetének megállapítása és okszerű orvoslása állatorvos igénybevételét teszi szükségessé. Addig is, míg ez lehetséges, a kólikás lovat folytonos felügyelet útján meg kell akadályozni a földhözverésben és hempergésben, mert ez még növelheti a bajt. Ha az állatorvos azonnali nem jöhet, érkeztéig adjunk be a lónak ¼ kg keserűsöt kamillateával és csutakoljuk hasfalát.

Ujra vetünk!

Még földünk egy részén keresztörök húzódnak és sok helyen a cséplés meg se indult, máris vetési munkálatok foglalkoztatnak bennünket.

Elsősorban el kell határoznunk azt, hogy hová mit vetünk. A korábban lekerülő takarmányfélék után őszi gabona kerüljön. Őszi gabonát vesztünk a borsó vagy lence után is. Jó buza terem lucerna és lóhere után is, ha tarlójukat korán leszántjuk s így van idejük elkorhadni. A korhadást ajánlatos 20—30 kg pétisóval siettetni mert ha a korhadás a gabona kikélesése utánra marad, akkor ez sokat árt a vetés fejlődésének.

Míg az őszi gabonák számára augusztusban még csak jó magágyat építünk készíteni, addig a repcét, biborherét, rozsos szöszösbükkönyt, általában az őszi takarmánykeveréke-

ket már el is vetjük. Különösen a szalastakarmányok vetésének korai megkezdése nagyon kívánatos, hogy majd tavasszal a zöldtakarmányozást mielőbb megkezdhesük. Ezek alá lehetőleg adjunk istállótrágyát. Különösen fontos ez homokon a szöszösbükköny alá, mert így a szöszösbükköny nagyobb gyökeret fejleszthet, több nitrogént gyűjthet, az utána következő növény számára tehát a talajban sok nitrogén halmozódik fel. A szöszösbükkönyt lehetőleg kései érésű rozsfajtákkal vessük, mert a korai fajták korán kikalásznak, elvényülnek akkor, mikor a szöszösbükköny még alacsony. Ezért a rozs helyett a keverékben a jobb talajokon helyesebb lesz búzát vagy ősziárpat vetni. A búzás-ősziársót vethetjük későbbben is, mert ez a tavasszal zöldtakarmányt a szöszös után fog adni.

A vetőszántást 3—4 héttel a vetés előtt végezzük el, hogy utána a talaj pihenessen, a gyommagvak kikelhessenek. A vetőszántást kb. 10 naponként keréztben-hosszában meg kell boronálni. Ha a gyomok annyira megerősödtek, hogy a borona nem bír velük, akkor lúdtalpas kultivatorttal, vagy sima művelésre állított lókapával irtsuk ki azokat. Az természetes, hogy a vetőszántást olyankor kell végezni, amikor nem nagy hantokat fordít az eke. Ha pedig mégsem teljesen kifogástalan a talaj, akkor mindjárt a szántás után hengerezük meg, hogy a hantok megpuhuljanak s így néhány nap múlva erős fogással szétörhessük azokat. A hengerezetlenül és boronázatlanul hagyott hantok kőkeménységére száradnak, bennük a fiatal növény nem verhet gyökeret, ami lehetetlenné teszi a termés sikerét.

Vetőmagkiosztási akciók

A folyó év őszén ismét lesznek különféle vetőmagkiosztási akciók. Búza-, rozs-, ősziárpa-vetőmag a gazdasági felügyelőségeknél lesz igényelhető, készpénzfizetés ellenében, azaz az illető magnak alapárát (budapesti terménytözsdei középárát) az igénylő gazdának kell fizetnie, míg ellenben a vetőmag felárát és a vasúti szállítási költséget az állam fizeti. Egy-egy községben az igénylőknek természetesen össze kell állaniuk, hogy a vetőmag egy-egy állomásra vagon-tételben legyen szállítható. Ha az igénylők közelében van vetőmagszaporító-gazdaság, a vetőmag természetbeni csere útján is beszerezhető lesz.

Homokvidékeken — a homokjavító akció keretében — féláru lucerna-, somkóró-, szöszösbükkönyvetőmagvak kerülnek kiosztásra.

Az alföldi vármegyékben folytatják a két év előtt megkezdett műtrágyabemutató telepek létesítésének az akcióját. Jelentkezni erre is az illetékes m. kir. gazdasági felügyelőségél lehet. A bemutatótelepre a gazda ingyen kap műtrágyát. A munkát természetesen neki kell végeznie és az eredményeket jelentenie kell.

Engedély nélkül forgalomba hozható az ótengeri. A hivatalos lap augusztus 18-iki száma közölte az árellenőrzés országos kormánybiztosának a tavalyi termésű tengeri forgalmát szabályozó rendelkezését. A rendelet szerint az ótengeri tengeri 100 mázsát meg nem haladó mennyiségben a földművelésügyi miniszter külön engedélye nélkül forgalomba hozható. Az 1939. évi termésű tengeri legmagasabb ára azonos a mindenkori igénybevételi árral, amely tisztántul állomásról 25.10 pengő, egyéb állomásról 24.50, budapesti közraktárakból pedig 23.85 pengő.

HIREK

Katicabogárka...

*Katicabogárka, kis kóbor pajtásom,
Ugy-e jó, ugy-e jó itt a pusztaságon?
Aranynapsugárban nagy vidáman szállni,
Illatos virágok levelén hintázni.*

*Katicabogárka, Katicabogárka,
Ugy-e most nem fázol a pötytős ruhádba,
Mint fáztlál az őszben, midőn hullt a rózsza,
S szürke köd nehezült a hullámozó tóra.*

*Katicabogárka, kis kóbor pajtásom,
Ugy-e jó, ugy-e jó itt a pusztaságon?
Én is szeretnék itt édegetni véled,
Kormos Budapesten... oly sivár az élet.*

MISIK JÁNOS

Hóman Bálint vezeti a földművelésügyi minisztériumot. Magyarország Főméltóságú Kormányzója vitéz Teleki Mihály gróf titkos tanácsos, földművelésügyi miniszter külföldi tartózkodásának idejére a földművelésügyi minisztérium ideiglenes vezetésével Hóman Bálint dr. titkos tanácsost, vallás- és közoktatásügyi minisztert megbizni méltóztatott.

Magyar tiszték Németországban. Vitéz Magyarossy Sándor tábornok vezetésével néhány magyar tiszt tartózkodik Németországban a hadsereg főparancsnokának vendégeként, hogy Németországból Franciaországba utazzék a csatáterekeket fölkeresni.

A fővárosi légiótalom seregzelemleje. Vasárnap, augusztus 18-án délelőtt, az Andrássy-uton át a Hősök Emlékéhez vonult a fővárosi légiótalom hadserege. A szemlén teljes felszereléssel vett részt a mintegy tizezerfőnyi hadsereg, amelyre a veszély óráiban biztosan számíthat a főváros népe.

Egymilliószázhuszezer pengő a Vöröskereszt eddigi gyűjtése. A magyar Vöröskereszt a kormány által nemrég megindított országos gyűjtési akció során, husz küzdelmes esztendő után, először fordult a társadalomhoz. A gyűjtés eddig elért eredménye kétségtelenül bebizonyította, hogy a társadalom minden rétege, de különösen a vidék átértette a kérés nagy jelentőségét és szívesen hozott áldozatot a valóban nemes célra. A mai rendkívüli időkben felelte fontos ez a megértő támogatás, mert a Vöröskeresztnak még a legnagyobb áldozatok árán is fel kell készülnie, hogy adott esetben teljesíteni tudja mindnyájunkat egyaránt érintő kötelességét. A folyamatban lévő országos gyűjtés augusztus hó 14-ig, 1.120.000 pengőt eredményezett.

Százharmincéves Matuzsálem halt meg Jugoszláviában. A szerbiai Gornji-Nerodimlje faluban 130 éves korában meghalt Dajics Janityije földműves, aki Jugoszlávia legidősebb embere volt. Soha nem ivott szeszestalt és nem dohányzott, beteg sem volt egész életében, de fogait negyven évvel ezelőtt elvesztette. Családjából mindössze három unokája, egy dédunokája és hat ükunokája él.

Sinka István: „Fütyöri és a hét vadász.“ Sinka István földműves költő, a puszták költője. Neve országosan ismert, amióta megjelent híres verses kötete, a Vad. Míg verseiben az anyyi vérrel, könnyel és verejtéssel s a fajtájának sorsát és szeretetét zengi, most első novellás kötetében egy remek humoru, csalfinta

magyart állít elénk, Fütyörit, aki a maga idejében legendáshírű csavargó volt Biharban. Fütyöri és a hét vadász apró elbeszélésekből áll, melyek hőse és meséje szintén ott született a bihari pusztákon, ahol Sinka István tíz évvel ezelőtt még számadójuhász volt. Itt ismerte meg Fütyörit, a nuncut csavargót, aki addig csalafintáskodik, míg végül is a váradi börtönbe kerül, ahol aztán megjavul. Tiszta magyar humor és szatíra vonul végig ezeken az elbeszéléseken, amelyek a bihari tájak zamatos levegőjét hozzák felénk, Sinka István jóízű, szép magyar nyelvével keresztül. Fütyöri és a hét vadász a „Nemzeti Könyvtár“ sorozatának egyik gyöngyszeme. Kapható minden könyvkereskedésben, Ibusz-pavillonban, ujság- és dohányárusnál. Ára 20 fillér.

A fémhulladékok ára

Vas- és fémgyűjtő vidéki körzet vezető megbízottak címe a következő: Szombathely, Zanati-ut; Győr, Gőzmalom-u. 51; Székesfehérvár, Széchenyi-u. 16; Debrecen, Pacsirta-u. 17; Szarvas, I., Benka Gyula-u. 124; Nyiregyháza, Viz-u. 30; Pécs, Majláth-u. 8; Szolnok, Tomory-u. 9; Kecskeméti, Zöldfa-u. 3; Békéscsaba, Jókai-u. 15; Szeged, Gizella-tér 3; Pápa, Korona-u. 43; Salgótarján; Keszthely, Kossuth Lajos-u. 29; Budapest, VIII., Tömö-u. 44; Kisvárd, Szent László-ut 18; Miskolc, Zsolcai-kapu 7; Sátoraljaújhely, Munkácsi-u. 29; Érsekújvár, Pray György-u. 5.

Vas- és fémhulladékok beváltási ára: szürke gépöntvény q-ként 10.50 P, kereskedelmi öntvény q-ként 7 P, kovácsolt vas, tömör q-ként 3 P, kereskedelmi ócskavas q-ként 2 P, fekete bádóg q-ként 1 P, vörösréz nehéz (tömör) q-ként 105 P, vörösréz könnyű (bádóg) q-ként 60 P, sárgaréz könnyű (lemez) q-ként 60 P, sárgaréz nehéz (tömör) q-ként 70 P, ólom vegyesen q-ként 40 P, horgany (cink) q-ként 45 P, bronz q-ként 105 P, alumíniumlemez q-ként 120 P, alumíniumkarter q-ként 70 P.

Közel nyolcszáz gyermek kapott biztosítási kötvényt. Magyarország Kormányzójának huszéves országglása alkalmából a Biztosító Intézetek Országos Szövetsége 500—500 pengős biztosítási kötvényeket ajánlott fel a március elsején született gyermekek részére. A kötvényeket augusztus 19-én osztották ki az Egyesült Női Tábor által rendezett nagygyűlésen, amelyen igen sok előkelőség jelent meg. Vitéz Kárpáthy Kamillóné nyitotta meg a gyűlést és köszönetet mondott az adományért a biztosító intézményeknek. Ezután Bernáthné Ulrich Irma ismertette a családvédelem fontosságát és a falusi gyermekek felkarolásának szükségességét. Gebhardt Domonkos igazgató bejelentette, hogy 737 gyermek kap fejenként 500 pengőről szóló életbiztosítási kötvényt. Ezután kiosztották a kötvényeket a megjelent szülők között.

Vakmerő lakásfosztogatók Cellődömölkön. Cellődömölkön Bakonyi József ny. rendőrfőtanácsos augusztus 19-én családjával 10 óra tájban tért haza. Csakhamar éjszakai pihenőre jértek, de reggel felébredve, megdöbbenő látvány fogadta őket. Amíg aludtak, a lakásban vakmerő betörők jártak és 4200 pengő értékű perzsabundákat, rengeteg fehérneműt, valamint ékszereket vittek el. Még a főtanácsosa akasztott ruha zsebeit is kiforgatták és a pénztárcáját is ellopták, 56 pengő készpénzzel.

Huszonhét birkával nem tud elszámolni a juhász. Sikkasztás miatt feljelentést tett Fűrszt Jenő majsi gazdálkodó és harminckét társa Papp Mihály kislippói juhász ellen, aki a gondjaira bízott birkák közül huszonhétből nem tudott elszámolni és ezzel a feljelentőknek 807 pengő kárt okozott.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelettel előfizetőinket, akiknek előfizetése augusztus hó 31-én lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat sziveskedjenek bekielenteni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DIJAINK:

Negyedévre	1.— P
Félévre	2.— P
Egész évre	4.— P

A VASÁRNAP kiadóhivatala.
Budapest, V., Báthory-u. 24.

SPORTHIREK

Szent István-napján sok eseménye volt a magyar sportnak. A legjelentősebbek közül való a három nemzet közötti — magyar-német-olasz — vízipólótorna volt, amelynek során első Magyarország lett 3 ponttal, a második Olaszország, a harmadik Németország.

Az uszók sorában a 400 méteres gyorsúszásban: 1. Tátos (FTC) 4.54.2 mp-cel országos rekordot állított. 2. Gróf (UTE). 3. Véghelyi (BBTE).

A Szent István Kupáért folyó labdarugómérkőzés végeredménye: 1. Török SE. (4 pont). 2. Kispest FC. (2 pont). 3. Elektromos TE.

A negyedik magyar-olasz kerékpáros találkozó 18—12 arányban olasz győzelmet hozott.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Kérem néhány műszernagykereskedő címét. (K. J., Kiszér.) — **Felelet:** Címeket elvből nem szoktunk közölni, a leghelyesebb tehát, ha a legközelebbi postahivatalban elkéri a távbeszélő előfizetők névsorát; annak 156—157-ik oldalán válogathat a kívánt címek között. Ha azonban ez bármilyen okból nem lenne lehetséges, kérjük, írja meg, milyen műszerre volna szüksége. A műszernagykereskedők ugyanis különféle szakmai ágazatokra oszlanak.

Kérdés: 1. Mennyi meszet szórjak csontármagvú föld alá, mézgásodás megakadályozására? 2. Kapható-e és milyen áron gyümölcs- és szőlőtermelést tárgyáló könyv? 3. Hol szerezhetek be csuklós kaszát? (N. S. B.) — **Felelet:** Mézgásodó csontármagvú fa alá egy négyszögletre 2—5 deka oltatlan mézspórt kell a talajba bekapálni. 2. Horn: „Családi ház gyümölcsöskertje”, ára 2.40 P. Mahács: „Gyümölcsstermesztés és értékesítés”, 10 P. Pettenkoffer: „Szőlőművelés”, 8 P. De olcsóbban is juthat ilyen könyvekhez, ha a földművelésügyi minisztérium rádióbizottságánál (Budapest, Kossuth Lajos tér 11.) megrendeli a Horn: „Gyümölcsstermesztés és védelem” (ára 90 fillér) és a Pettenkoffer: „Szőlőművelés” (70 fillér) című füzeteket. 3. Csuklós kaszát gyárt a Szentgotthárdi Kaszagyár (Szentgotthárd, Zalamegye).

Kérdés: 1. Ha szárnyas baromfi a szomszéd telkére átmegy, jogában áll-e a szomszédnak elpusztítani és kártérítés követelhető-e? 2. Telekkönyvi térképbe berajzolt 1 négyszöglet szélességű út szolgalmi gyakorlását meg lehet-e akadályozni, melyet 1903. év óta gyakorol? (B. P., Balástya.) — **Felelet:** 1. Jogában áll és kártérítés a baromfiért nem jár az 1894. évi XII. t.c. 90. §-a alapján. 2. Utiszolgalmat 32 éves békés gyakorlással megszerezhető és a jog telekkönyvileg bekebelezhető és aki ebben akadályozza bírtokháborítási perrel eltiltható. A per a járásbíróság hatáskörébe tartozik.

Szerkesztői üzenetek

S. J., Berettyóújfalú: Kérdésével és megrendelésével forduljon akár az egyik nagyobb ottani tüzelőanyagkereskedőhöz, akár pedig a helyi Hangya szövetkezet vezetőségéhez.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 drb egykoronás 50 fillér; kétkoronás 100 fillér; ötkoronás 2 pengő 50 fillér; régi egyforintos 1 pengő 30 fillér.

14 karátos tömörarany grammonként 5 pengő.

TALÁLJA KI!

SZÓREJTVÉNY

a dísznó teszi n szmókus i

A *Találja ki!* helyes megfejtését a 37-ik számban közöljük. A levelezőlapra írt megfejtéseket a *Vasárnap* szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell bekielenteni, *tíz napon belül*. Elkésve érkező megfejtéseket nem veszünk figyelembe. Jutalom: néhány értékes könyv. Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek, előfizetőiaborunk tagjai és előfizetési díjhátralékuk nincs.

A 31-ik számban közölt *Találja ki!* helyes megfejtése:

ISTVÁN KIRÁLY

Beküldte harminchét olvasónk. Jutalomkönyvet nyert Antal István (Várpalota) és Francsik Károly (Rimassombat).

Vásárok jegyzéke

Augusztus 25., vasárnap. Budapest szfv. o. lóvásár és ok. Csesztreg oák. Fizessgyarmat oák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban; d. e. o. nyersbórvásár; d. u. oák. Rum oák. Tiszaföldvár oák. Toponár oák. — **Augusztus 26., hétfő.** Budapest szfv. ok. Döbrököz oák. Hajduböszörmény oák. Halászi oák. Hatvan oák. Irsa oák. Jászjákóhalma oák. Körmenő oák. Köveskál oák. Letenye oák. Lovászpataona oák. Miskolc oák., há. a külön e célra épített istállóban. Nagykőrös oák. Nagylózs ok. Poroszló oák. Szabadhidvég oák. Szécsény oák. Szentmártonkúta oák. Szil oák. Tiszaföldvár oák. Uszód o. marhavásár, Vác oák. Vámospercs oák. Vásárosbéc oák. Zalaszenthálsz oák. — **Augusztus 27., kedd.** Budapest szfv. ok. Hatvan ok. Iván oák. Köröshegy oák. Miskolc há., a külön e célra épített istállóban. Nagykőrös oák. Nyírcsád oák. Pápa oák. Szécsény ok. Tata oák. Zala oák. — **Augusztus 28., szerda.** Budapest szfv. ok. Csökölly oák. Miskolc há., a külön e célra épített istállóban. Pápa oák. Tata ok. Veszprénnvársány oák. — **Augusztus 29., esütörtök.** Bató oák. Budapest szfv. ok. Kapurár há. Majs oák. Miskolc há., a külön e célra épített istállóban. Perkáta oák. Tabajd oák. Tornaszentandrás oák. Ujfahért oák. Zalalövő oák. — **Augusztus 30., péntek.** Budapest szfv. ok. Háromfa oák. Istvándi oák. Köröstarcsa oák. — **Augusztus 31., szombat.** Budapest szfv. ok. Köröstarcsa ok. Nádasd oák. Szekszárd hák. Tápiógyörgye oák.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, VIII. 25.:

8: Ébresztő. Utána: Hanglemezek. 8.45: Hírek. 9: Görög katolikus istentisztelet. 10: Református istentisztelet. 11: Róm. katolikus istentisztelet. 12.20: Időjelzés, stb. 12.30: Utry Anna és László Imre magyar nótákat énekel. 13: „A falu vasárnapja.” Közvetítés a szabolicsmegyei Paszab községből. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: „Időszerű gazdasági tanácsadó.” A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. 15.45: Szalonötös. 16.30: Előadás 17: Hírek. 17.15: Honvédtüros. 18.20: Zongora. 18.50: Csevegés. 19.15: Hírek. 19.25: Énekegyüttes. 18.50: „Zivatar.” Vigjáték három felvonásban. Wodehouse nyomán írta Szörényi Vera. 20.20: Sporteredmények. 21.15: Lóversenyeredmények. 21.40: Hírek. 22.10: Cigányzene. 23: Hírek. 23.20: „Híres filmdalok” hanglemezeiről.

HÉTFŐ, VIII. 26.

12.10: Cigányzene. 13.30: Postászenekar. 16.15: Felolvasás. 17.15: Szalonzene. 18.10: Felolvasás. 18.40: Hanglemezek. 19.25: Tangóharmonika. 19.40: Felolvasás. 20.10: Hangverseny. 22.10: Táncczene. 23.25: Cigányzene.

KEDD, VIII. 27.:

12.55: Ének. 13.30: Szórakoztató zene. 16.10: Gyermekekdelután. 17.15: Ci-

gányzene. 17.40: Előadás. 18.15: „Erdő várunk a nyelv.” Halász Gyula előadása. 18.45: Orgonahangverseny. 19.25: Felolvasás. 19.45: Jazz zongorán. 20: „Látogatás a szabolicsmegyei bokortanyákon.” Hangfelvétel. 20.25: „Parasztszövetés.” Melodráma egy felvonásban. Szövegét írta Targioni-Tozzetti és Menascl. Zenéjét szerette Mascagni. 22.10: Cigányzene. 23.20: Táncczene.

SZERDA, VIII. 28.:

12.10: Hanglemezek. 13.30: Szalonzene. 16.15: Előadás. 17.15: Olasz tánclemezek. 17.45: „Legkisebb falvaink.” Előadás. 18.15: Hangverseny. 19.25: Előadás. 19.40: „Katonanóták régen és most.” 20.45: Küllgyi negyedóra. 21: Vonósnyegyes. 22.10: Szalonzene. 23.20: Cigányzene.

CSÜTÖRTÖK, VIII. 29.:

12.10: Balalajka-zenekar. 13.30: Cigányzene. 16.15: Ruszlinnyelvi közvetítés. 17.15: Szalonzene. 17.40: Felolvasás. 18.15: Előadás. 18.45: „Kedvelt hanglemezek.” 19.25: Keringők. 19.45: Előadás. 20.10: Hangverseny. 22.10: Tárogató. 22.25: Cigányzenekar. 23.25: Táncczene.

PÉNTEK, VIII. 30.:

12.10: Katonazene. 13.30: Táncczene. 16.15: Előadás. 17.15: Szalonzene. 18.15: Előadás hanglemezekkel. 19.25: Cigányzene. 20: Felolvasás. 20.25: Dalok jazzhármass kísérettel. 20.45: Előadás. 21.15: Hanglemezek. 22.10: Rajkózenekar. 23.20: Szórakoztató zene.

SZOMBAT, VIII. 31.:

12.10: Szalonzene. 13.30: Hanglemezek. 16.10: „Ifjusági rádió.” 17.15: Gitár. 17.30: „Az időjósítás.” Előadás. 17.50: Karének. 18.10: „Az ezeréves magyar hadimesterség.” Előadás. 18.40: Bolgár vonósnyegyes. 19.25: Hangképek a VI. nemzetközi balatonai sporthét megnyitójáról. 20.25: „Elbeszélés.” 20.40: „Nyári kaland.” Zenés hangjáték 3 részben. Szövegét írta: vitéz Vadady Albert. 22.10: Táncczene. 23.20: Cigányzene.

Budapest II. Kedd, augusztus 27., délután 18.45: Mezőgazdasági félóra. — Szombat, augusztus 31., délután 18.40: Mezőgazdasági félóra.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárupiac. Rozs: Pestvidéki 19, más származású 19. Árpa: Sörárpa, kiváló 26, elsőrendű 25, sörárpa 24, takarmányárpa 65—66 kg-os 20, középminőségű 19. Zab: Középminőségű 20.70. Takarmányliszt: Finom buzakorpa 16.60—16.80. 8-as buzaliszt 18.75—19.50 pengő mm-ként.

Magpiac. Árak helyi, vidéki vasútállomáson, 100 kg-ként, minőség szerint: Biborhere 130—140, csillagfűrt, fehér laposmagvú 22—22.50, Viktória-borsó, steril 52—56, zöld expressez, steril 42—45, uradalmi kékmák 160—164 P.

Takarmányvásár. Árak métermázsánként, pengőben: rétszéna, Ia 10, IIa 8—9.50, IIIa 7.50 muharszéna 9.60. Lucernaszéna 12—12.20, lóhereszéna 10—11, zabosbikkónyszéna 7—10, rozszalma 4.20.

Préselt takarmány- és számaárak. Lucernaszéna, ó 12.40—12.70, lóhereszéna, ó 11.70, zabosbikkónyszéna 10.70, tavaszi szalma 5.50—5.70, rozszalma 4.50, buzaszalma 4.40 P mm-ként.

Abraktakarmány. Árpakorpa 13.25, borsóhéj 18.25, buzakorpa 14.50, napraforgópogácsa 19.50, lenmagpogácsa 20.50, tökmagpogácsa 20.50, kókuszpogácsa 20, repcepogácsa 16.50, szárított répaszelet 18.25, rozskorpa 14.50, melász 10, haliszt 45 P mm-ként.

Vágómarhavásár. Árjegyzés elősúlyban: Bilka, magyar IIIa 62, tarka Ia 90—104, IIa 80—98, IIIa 68—78, ököz, magyar IIa 80, IIIa 62, tarka Ia 110—115, IIa 83—100, IIIa 64—78, tehén, magyar IIa 70—84, IIIa 56—61, tarka Ia 100—108, kivételesen 110—114, IIa 70—98, IIIa 54—60, bivaly IIIa 28—53, növendék 66—102, kicsontozni való 30—52 fillér kg-ként.

Tenyészmariák és jármosókrök. Ia belföldi jármosókrök és beállítani való tinó (tarka) 580—650 kg-os 96—100, Ia belföldi jármosókrök és beállítani való tinó 500—580 kg-os 94—98, Ia belföldi jármosókrök és beállítani való tinó (te-

hér) 90—100, 1½ éves tiszó 80—90, 1½ éves tinó 84—90, fiatal hasas és friss-fejős tehén 110—120 fillér kg-ként.

Sertésvásár. Ia uradalmi 144, IIa uradalmi 144, Ia szedett 140—143, kivételesen 144, IIa szedett 134—136, IIIa szedett 124—130, Ia öregsertés 134—138, kivételesen 140, IIa öregsertés 124—128, angol tökesertés 140—144, Ia angol sonkasüldő 134—142, IIa angol sonkasüldő 120—130 fillér kg-kénti elősúlyban.

Ló. Csikó 200, igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 450—1000, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 355—720, alárendelt ló 70—350, vágó ló 210 P darabonként.

Baromfi és tojás. *Élőbaromfi:* Tyúk 250—450, csirke, rántani való 190—200, siitni való 170—190, ruca 230—270, lud, ujdonság 170—220, pulyka 200—210 fill. kg-ként. *Leült baromfi:* Tyúk 180—260, csirke, rántani való 220—270, ruca, hizott 220—270, lud, hizott 220—270 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 11—13, főzotojás 9—10 fillér tarabonként.

Halpiac. ponty 240—300 fillér kg-ként. **Tej és tejtermékek.** Teljes tej 32, tejföl 130 fillér literenként. Centrífugált vaj 390—410, tehéntúró, sovány 70—80 fillér kg-ként.

Juhgomolya. Az OMTK a keilően érett és szikkadt teljes juhtejből készült juhgomolya kg-jáért helyi Budapest—Kelenföldi pályaudvar, vagy helyi Budapest—Józsefváros pályaudvar, augusztus 5-től 1.70 pengőt fizet a termelőnek.

Zöldség. Sárgarépa 5—6, petrezselyem 5—6, kalarabé 2—3, karfiol 70—130, vöröshagyma, makói 15—18, közönséges 11—14, fokhagyma 40—60, cékla 10—16, fejeskáposzta 10—16, savanyított káposzta 36—40, kelkáposzta 10—16, fejessaláta 4—10, Güllbaba 14—15, őszirózsa 13, nyári rózsza 14—15, Ella 12—13, tömör csiperkegomba 220—320, őszl vargánya 80—120, uborka, savanyítani való 10—40, zöldpaprika, apró hegyes 16—24, nagy tölteni való 24—42, tök, főző 4—10, paradicsom 8—16, zöldbab 12—16, vajbab 8—14, zöldborsó, hüvelyes 60—80, sóska 16—26, paraj, tisztított 24—40 fill. kg-ként. Zöld tengeri 5—12 fillér darabonként.

Gyapju. Az iparügyi minisztérium rendelete értelmében a gazdák kötelesek a folyó évi augusztus hó 16-ik napján birtokukban lévő tavaszi nyírású szros, hátmosott, usztatott, gyárilag vagy egyéb módon mosott egy- és kétnyiretű gyapjukészleteiket a Futurának átvételre felajánlani. Ez a felajánlási kötelezettség az olyan gyapjutételekre is vonatkozik, amelyeket a termelők esetleg már eladtak, de a vevő az árut ténylegesen még nem vette át. Tekintve, hogy a rendelet megszegését, vagy kijátszását a törvény szigorúan bünteti, a Futura az érdekeltektől gyapjukészletük bejelentésére felszólította.

A tengeri új igénybevételi ára. A földművelésügyi miniszter a tengeri igénybevételi árat augusztus 16-tól kezdve további intézkedésig a következőképpen állapította meg: budapesti paritásban tiszántúli állomásról 25 pengő 10 fillér; egyéb állomásról 24 pengő 50 fillér; a Budapesten közraktárban fekvő áru pedig 23 pengő 85 fillér métermázsánként.

Borpiac. A borpiacot továbbra is az ideál katasztrófális termék hírei befolyásolják, bár közbe-közbe érkezik egyes helyekről kedvezőbb terméscsúcsok is. A termelők a meglévő készleteiket még jó áron sem szívesen adják el. A kereskedelem kénytelen a szükségletet hektoliterfokonként 6—6.50 pengős áron fedezni, de ez sem megy könnyen. A kivétel majdnem teljesen szünetel.

Szesz. Az egyedáruságnál az összes szeszféleségek forgalma e héten is a multheti keretek között mozgott. Az árak nem változtak.

Gyümölcspálínka. A törökpálínkat 4.80—4.90, a sörpálínkat 4.80—4.90, a szilvóriomot 5.30—5.40, a barackpálínkat 7.50—8, az eperpálínkat 6.50—7.50, az alacsonyfoku borpárlatot 7.30—7.75 pengőig terjedő áron jegyezték + 4% forgalmi adó. Az avinálási célokra szolgáló borpárlat 4.60—4.80 pengő. Az árak 10.000 literfokonként III. táblázat szerint + forgalmi adó értendők.

Gyümölcs. Alma 36—100, körte 50—90, szilva, magbaváló 36—48, vörösszilva 26—36, ringló, nemes 30—110, kajszinbarack 60—140, nem magbaváló 60—160, görögdinnye, faj 24—36, sárgadinnye, faj 20—40, málna 100—140, csemege szőlő 88—120, dióból 340—390 fillér kilogrammonként.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.